

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ปี พ.ศ. 2539

A Study on Dairy Farm Problem of Muak-Lek Cooperative Limited Members in 1996

T097703

โดย

นางสาวรุ่งลาพรรณ พูลโกะ

ร.พ.
ร683ก

2541

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วัน,เดือน,ปี.....

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1711

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ปี พ.ศ. 2539

A Study on Dairy Farm Problem of Muak-Lek Dairy Cooperative Limited Members in 1996

ของ

นางสาวรุ่งลววรรณ พูลโกะ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

27 / ๗๖ / ๒541

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

27 / ๗๖ / ๔1

(รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาฯ

27 / ๗๖ / ๔1

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

15385

ฉพ.

ร๖๓๘ ก

2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ให้บริการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป การขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย และปัญหาโคนมเป็นโรค
เต้านมอักเสบและโรคพยาธิและแมลงรบกวน

สหกรณ์ฯ ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกมีการป้องกันโรคระบาดมิให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะ
โรคเต้านมอักเสบที่มักจะแพร่ระบาดในช่วงฤดูฝน ดังนั้นเกษตรกรควรมีการฉีดยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อ
ป้องกันมิให้เกิดการระบาดของโรคได้ นอกจากนี้สหกรณ์ฯ ควรมีการจัดหาทุนเพิ่มเติมให้แก่
สมาชิกเพื่อสมาชิกจะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้น รวมทั้งจัดหานักวิชาการและ
ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมมาถ่ายทอดความรู้และเทคนิคในการเลี้ยงโคนมให้แก่สมาชิกเพื่อ
ให้สมาชิกนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงการเลี้ยงโคนมของตนให้ดีขึ้น สำหรับทางด้านการ
ดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ควรมีการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และตั้งใจในการ
ทำงานเข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ฯ เพื่อช่วยพัฒนางานสหกรณ์ฯ ให้เจริญก้าวหน้า
มากขึ้น สมาชิกสหกรณ์ฯ ควรร่วมมือ ร่วมใจกัน สมานสามัคคี และคัดเลือกบุคคลที่มีความ
เหมาะสมเข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ฯ เพื่อช่วยพัฒนาสหกรณ์ฯ ให้เจริญก้าวหน้าและมีฐานะการ
ดำเนินงานเป็นปีกแผ่นมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	4
ตรวจเอกสาร	5
วิธีการศึกษา	6
บทที่ 2 การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	8
ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	8
สถานภาพของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	9
วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	10
การดำเนินงานด้านการบริการของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	10
กฎเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำนมดิบจากสมาชิก	12
เป้าหมายและแผนการดำเนินงานในอนาคตของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	14
แผนการดำเนินงานในด้านการลงทุน	16
แผนการดำเนินงานด้านธุรกิจและการบริการของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	17
บทที่ 3 ผลการศึกษา	19
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	19
ตอนที่ 2 วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	39
ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนม	40

บทที่ 4 สรุปลและข้อเสนอแนะ	54
สรุป	54
ข้อเสนอแนะ	56
เอกสารอ้างอิง	58
ภาคผนวก	60

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	9
2	การตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบ โดยให้เกรดความสะอาดตามชั่วโมงการเปลี่ยนสีของน้ำยาเมธิลบลู	13
3	สภาพพื้นฐาน โดยทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	21
4	แหล่งเงินกู้ที่ใช้ในการเลี้ยง โคนม	24
5	จำนวน โคนมที่เลี้ยงทั้งหมด	24
6	อาชีพเสริมของสมาชิก	27
7	จำนวนที่ดินทั้งหมด	28
8	การใช้ประโยชน์จากที่ดินทั้งหมด	29
9	ทรัพย์สินของสมาชิก	31
10	หนี้สินของสมาชิก	32
11	แหล่งหนี้สิน	33
12	สภาพทางเศรษฐกิจ	35
13	สภาพทางสังคม	38
14	วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	41
15	ปัญหาเกี่ยวกับโคนมและการจัดการในการเลี้ยง	43
16	ปัญหาที่เกี่ยวกับสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด	46
17	ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยง โคนม	48
18	ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้ในการเลี้ยง โคนม	50
19	ปัญหาเกี่ยวกับสภาพ โคนม	53

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมากกว่า ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม (สาธิต, 2519: 40) รายได้ของประเทศมาจากผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถส่งผลผลิตไปจำหน่ายต่างประเทศได้ถึงร้อยละ 60 ของรายได้การส่งออกของไทยทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524) ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ยังคงให้ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมของประชากรในชนบท เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมทางการเกษตรก็ขยายพื้นที่ทำกินกันมากขึ้น ส่งผลให้มีการบุกรุกเข้าไปในพื้นที่ป่าที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและผลผลิตที่จะได้รับ ทำให้เกิดความเสียหายต่อที่ดิน ป่า น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ นำไปสู่การเสียสภาวะสมดุลทางด้านนิเวศวิทยา

การปลูกสัตว์ก็เป็นอาชีพเกษตรกรรมอย่างหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาการขยายพื้นที่ทำกินของประชากร โดยเฉพาะการเลี้ยงโคนมในที่ดินที่เสื่อมคุณภาพจากการปลูกพืชไร่อื่นๆ มาแล้ว เพียงแต่ที่ดินนั้นสามารถ ไถ พรวน ใส่ปุ๋ยได้และมีแหล่งน้ำในบริเวณใกล้เคียงก็สามารถเลี้ยงโคนมได้แล้ว อีกทั้งเป็นแหล่งส่งเสริมโปรตีน ซึ่งช่วยแก้ไขการขาดสารโปรตีนของประชากรในชนบทได้เป็นอย่างดี ตลอดจนนำมาผลิตสัตว์มาทำแก๊สชีวภาพใช้ในการหุงต้มและทำปุ๋ย ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพสมดุลมากที่สุดประการหนึ่ง (ติลยา, 2532)

การเลี้ยงโคนมในประเทศไทยเป็นอาชีพทางเกษตรกรรมอย่างหนึ่งที่มีมานานกว่า 50 ปีแล้ว โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นชาวฮินดูและชาวมุสลิมซึ่งเลี้ยงโคนมพันธุ์พื้นเมืองแทบทั้งสิ้น ต่อมาเมื่อประมาณ 20 ปีก่อน รัฐบาลได้เริ่มส่งเสริมให้เกษตรกรไทยหันมาทำการเลี้ยงโคนมมากขึ้น สาเหตุที่รัฐบาลให้การสนับสนุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมดังกล่าว เพราะตระหนักดีว่าการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพทางเกษตรกรรมจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก ฉะนั้นรัฐบาลจึงพยายามหาหนทางที่จะพัฒนาอาชีพทางเกษตรกรรมให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยพิจารณาถึงวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเกษตรกรเหล่านั้น ซึ่งการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนมก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นหนทางหนึ่งของรัฐบาลที่จะพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรม โดยเล็งเห็นว่าสภาพภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศ และพื้นที่เกษตรกรรมบางแห่งเหมาะสมกับการปลูกสัตว์มากกว่าการเกษตรกรรมแขนงอื่น หากส่งเสริมให้เกษตรกรทำการปลูกสัตว์ เช่น การเลี้ยงโคนมแล้ว จะช่วยให้เกษตรกรเหล่านั้นได้รับผลผลิตสูงตามต้องการ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีขึ้น อันจะส่งผลถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศดีขึ้นด้วย

นอกจากอาชีพการเลี้ยงโคนมจะช่วยให้เกษตรกรผู้เลี้ยง ที่เป็นประชากรส่วนหนึ่งของประเทศมีรายได้และฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นแล้ว นำนมดิบที่เกษตรกรผลิตได้และถูกนำมาแปรรูปเป็นนํ้านมสดนี้กำลังเป็นที่นิยมบริโภคของคนไทยในสังคมปัจจุบันมากขึ้น เพราะนํ้านมสดเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และนํ้านมดิบยังสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมอื่นที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคอีก เช่น นมผงคัดแปลงใช้เลี้ยงทารก เนย นํ้ามันเนย เนยแข็ง ครีมสด และอาหารนมอื่นๆ เป็นต้น (สุนทร, 2529) จากความสำคัญของโคนมที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงและต่อประเทศ ทำให้อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นที่สนใจและมีการขยายตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ปรากฏว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแหล่งที่จะรับซื้อนํ้านมดิบที่เกษตรกรผลิตได้ให้ทันต่อความจำเป็นและความต้องการขาย ทั้งนี้เพราะนํ้านมดิบจะเสื่อมคุณภาพและบูดเสียได้เร็ว จำเป็นต้องรีบขายให้โรงงานผลิตนมหรือต้องมีสถานที่และเครื่องทำความเย็นเพื่อเก็บรักษานํ้านมดิบไม่ให้บูดเสียง่าย นอกจากปัญหาด้านแหล่งรับซื้อนํ้านมดิบแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงโคนมที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ต้นทุนการเลี้ยงสูงแต่ผลผลิตน้อยและมีคุณภาพต่ำไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่โรงงานผลิตนํ้านมกำหนด นอกจากนี้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำเป็นต้องได้รับความรู้และความเข้าใจรวมทั้งคำแนะนำทางวิชาการที่จะช่วยให้การเลี้ยงโคนมถูกหลักและวิธีการมากขึ้น

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลให้ขบวนการสหกรณ์เริ่มเข้ามามีบทบาทต่ออาชีพการเลี้ยงโคนม เกษตรกรผู้เลี้ยงได้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มและก่อตั้งเป็นสหกรณ์โคนมที่มีสมาชิกเป็นผู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม ซึ่งสหกรณ์โคนมนี้ถือเป็นสถาบันตัวแทนของสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมที่จะช่วยแก้ปัญหาและอุปสรรคแก่สมาชิก โดยดำเนินการติดต่อหาแหล่งรับซื้อนํ้านมดิบและทำการรวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิกแล้วส่งต่อแหล่งรับซื้อ นอกจากนี้สหกรณ์โคนมบางแห่งก็ทำหน้าที่เป็นแหล่งรับซื้อและดำเนินการแปรรูปเอง ไม่เพียงเท่านั้นสหกรณ์โคนมยังต้องพยายามส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้และความเข้าใจในวิธีการเลี้ยงโคนมอย่างถูกต้อง และยังจัดให้มีการอบรมสมาชิก โดยเฉพาะสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมรุ่นใหม่ ๆ ที่ยังขาดประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมและเพิ่งเข้ามาร่วมขบวนการสหกรณ์ สหกรณ์โคนมยังต้องเป็นตัวกลางติดต่อประสานงานและร่วมมือกับภาครัฐบาล ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และองค์การช่วยเหลือด้านโคนมระหว่างประเทศ เป็นต้น เพื่อที่จะได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ การแนะนำวิชาการที่ทันสมัยในการเลี้ยงโคนม เช่น การเลี้ยงด้วยอาหารเสริม การฉีดยาป้องกัน กำจัดโรค การผสมเทียม และการรีดนมที่ถูกวิธีสะอาดถูกต้องตามหลักอนามัย เป็นต้น

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เป็นสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมที่ช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนมให้แก่สมาชิก แต่เนื่องจากที่ผ่านมาการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สมาชิกของสหกรณ์ฯ ยังประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงโคนม เช่น ปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ปัญหาสมาชิกขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในการเลี้ยงโคนม รวมทั้งการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียมที่จะให้คำแนะนำการผสมเทียมโคนมแก่สมาชิกของสหกรณ์ฯ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด
2. ศึกษาถึงวิธีการและการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด
3. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด
2. ทำให้ทราบถึงวิธีการและการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการที่จะศึกษาและปรับปรุง พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขที่จะช่วยเหลือให้การเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ จะทำการศึกษาดังปัญหาในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2539 โดยสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน 80 ราย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive reseach)

นิยามศัพท์

กลุ่มผู้เลี้ยงโคนม หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอ
มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด หมายถึง เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม
มวกเหล็ก จำกัด

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ความขัดข้องที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมซึ่งทำให้
การเลี้ยงโคนมไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

รายได้จากอาชีพการเลี้ยงโคนม หมายถึง รายได้จากการขายนํ้านม รายได้จากการขาย
ลูกโคเพศผู้ รายได้จากการขายแม่โคนมที่ไม่ให้นํ้านม และรายได้จากการขายมูลโค

สหกรณ์ หมายถึง องค์กรแบบหนึ่งที่มีบุคคลตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป รวมตัวกันจัดตั้งโดย
วิธีการถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพอย่างเดียวกัน
โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ โดยไม่มีการหวังผลกำไร

ตรวจเอกสาร

เกษตร วิทยานุกาพย์อินยง และพิเชฐ ศักดิ์พิทักษ์สกุล (2531) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย สรุปได้ว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังขาดพันธุ์โคนมสำหรับใช้ส่งเสริมแก่เกษตรกรและยังขาดการวิจัยและการพัฒนาการเลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เช่น ด้านการพัฒนาโคนมที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย การจัดการทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตนํ้านมดิบของเกษตรกรสูง โคนมให้ผลผลิตต่ำ สำหรับเกษตรกรยังขาดการฝึกอบรมและการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิทยาการการเลี้ยงโคนมสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังขาดบุคลากรผู้มีความรู้ ความชำนาญด้านการส่งเสริมและบริการ นอกจากนี้ยังขาดแคลนศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบและรถขนส่งที่จะบริการแก่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง เพื่อรวบรวมนํ้านมดิบจากเกษตรกรส่งถึงโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบในสภาพที่ดี

ไชยยันต์ วรกุล (2522) ได้ศึกษาปัญหาเรื่องการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปว่า สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่เป็นชายมีครอบครัวแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ระหว่าง ป.4-ป.7 ปัญหาการเลี้ยงโคนมมีดังนี้ การผสมเทียมซึ่งผสมไม่ค่อยติด และได้ลูกไม่ตรงตามพันธุ์ สมาชิกส่วนใหญ่ขาดความรู้ทางด้านอาหารสัตว์และวิธีการสหกรณ์ มีเห็บระบาด สถานที่เลี้ยงไม่เหมาะสม สมาชิกไม่ได้รับความช่วยเหลือในด้านเงินกู้ ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงกิจการโคนมให้ดีขึ้นได้ สมาชิกได้รับเงินล่าช้าจากการจำหน่ายนํ้านม ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน และการบริหารงานของสหกรณ์ไม่รัดกุม ทำให้ขาดทุนสหกรณ์มีหนี้สินคั่งค้างมาก

นิรนาม (2531) ได้กล่าวถึงปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนม อำเภอมืองลพบุรี สรุปได้ว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมกำลังประสบปัญหาทางด้านการผสมเทียมเป็นอย่างมาก เนื่องจากกรมปศุสัตว์ได้ย้ายเจ้าหน้าที่ผสมเทียม สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอมืองลพบุรี ไปประจำอยู่ที่จังหวัดตากเป็นเวลาหลายเดือน และไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ผสมเทียมมาแทนทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่จะมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผสมเทียมในเวลาที่เหมาะสม ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต้องจ้างบุคคลภายนอกมาผสมเทียมให้กับแม่โคนมแทนเจ้าหน้าที่ผสมเทียม ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและทำให้ต้นทุนทางการผลิตสูงขึ้น

สมชาย จันทร์ผ่องแสง (2536) ได้ศึกษาถึงปัญหาทางด้านโภชนาการของโคนม ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การเลี้ยงโคนมจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีการจัดการทางด้านโภชนาการที่ถูกหลัก ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการเลี้ยงโคนม สำหรับการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย ปัญหาทางด้านโภชนาการในโคนมได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการเลี้ยงโคนมเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะทำให้อัตราการเพิ่มผลผลิตไม่ตรงตามเป้าหมาย เนื่องจากผลผลิตนมที่ได้ต่อตัวมีอัตราค่อนข้างต่ำ (9 กก./ตัว/วัน) ตัวเกษตรกรก็มีรายได้ไม่พอเพียงที่จะใช้ในการดำรงชีวิต ขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านโภชนาการของโคนม จึงเป็นสิ่งที่เกษตรกรจะต้องให้ความสนใจ โดยเฉพาะความเข้าใจถึงปริมาณความต้องการอาหารของโคนม คุณภาพของอาหารที่ใช้เลี้ยง และวิธีการให้อาหาร

วีระพล แจ่มสวัสดิ์ (2537) ได้ศึกษาปัญหาการเลี้ยงโคนม สรุปได้ว่า ในปัจจุบันอาชีพการเลี้ยงโคนมกำลังได้รับความสนใจจากเกษตรกรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในภาคตะวันออก เนื่องจากเป็นอาชีพที่ค่อนข้างมั่นคงและมีรายได้พอสมควร แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารและการให้อาหารโคนม ทำให้โคนมได้รับโภชนาไม่เพียงพอกับความต้องการ จึงไม่สามารถให้ผลผลิตน้ำนมได้อย่างเต็มที่ตามความสามารถของโคนม กอปรกับพืชอาหารสัตว์ในประเทศไทยมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ คือมีเยื่อใยอยู่สูงแต่โปรตีนต่ำ ทำให้โคมักจะขาดโภชนาโปรตีนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างน้ำนม แนวทางในการแก้ปัญหานี้ก็คือการเพิ่มระดับโปรตีนในอาหารขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการของโคนม โดยทำการศึกษาถึงระดับต่างๆ ของโปรตีนในอาหารขึ้นว่าระดับใดที่เหมาะสมกับสภาพการให้นมของโคนมมากที่สุด และนำเอาวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้เป็นอาหารหยาบเลี้ยงโค เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต

นิรนาม (2539) ได้ศึกษาปัญหาการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอมวกเหล็ก สรุปได้ว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในเขตอำเภอมวกเหล็กกำลังประสบปัญหาแม่โคสาวที่ได้จากฟาร์มจำหน่ายไม่ออก ทั้งนี้เนื่องมาจากการขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย เพราะที่ดินมีราคาแพง ส่งผลให้ราคาโคสาวตกต่ำลงเกษตรกรจึงจำเป็นต้องขายโคเหล่านั้นในราคาถูกลงด้วย เพราะถ้าเกษตรกรยังคงเลี้ยงไว้จะทำให้ประสบปัญหาขาดทุนมากขึ้น ประกอบกับราคาอาหารสัตว์โดยเฉพาะอาหารชั้นมีราคาสูงขึ้นเกือบเท่าตัว เนื่องมาจากพื้นที่สำหรับปลูกหญ้าที่ใช้สำหรับเลี้ยงโคนมมีน้อย ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นจำนวนร้อยละ 12 ของประชากรทั้งหมด โดยประชากรคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอมหะเหล็ก จังหวัดสระบุรี โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นคำถามแบบเปิด (open ended question) และคำถามแบบปิด (closed ended question)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวมจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งจากหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน ห้างสมุด สถาบันต่างๆ สภาวิจัยแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้แล้ว เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีการทางสถิติอย่างง่าย เช่น การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อใช้อธิบายถึงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาจัดเข้าเป็นหมวดหมู่ แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับวิทยาศาสตร์ และสังคม (Statistical Package for the Social Science หรือ SPSS)

บทที่ 2

การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ก่อกำเนิดจากการที่สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมนิคมสร้างตนเอง เลียงโคนม จังหวัดสระบุรี ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเพื่อช่วยเหลือตนเองในการจัดหาปัจจัยการผลิตน้ำนมดิบ และจัดสร้างบริการต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมเหล่านั้น การรวมตัวกันเป็นกลุ่มนี้ได้ขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ สมาชิกเริ่มนำหลักการสหกรณ์ฯ มาใช้จนกระทั่ง วันที่ 28 สิงหาคม 2515 สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมในนิคมสร้างตนเองเลียงโคนม จังหวัดสระบุรี กลุ่มดังกล่าวนี้ จึงได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เป็นสหกรณ์ โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมนิคมมวกเหล็ก จำกัด” มีแผนดำเนินงานภายในนิคมสร้างตนเอง เลียงโคนม จังหวัดสระบุรี ผลการดำเนินงานในระยะแรกประสบกับปัญหานานัปการ จึงทำให้สหกรณ์ฯ ประสบปัญหาการขาดทุนจากการดำเนินงานในยุคต้น ๆ แต่ด้วยจิตสำนึกอันมั่นคงต่ออุดมการณ์ของสมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงานจึงได้พยายามแก้ไขและปรับปรุงงานของสหกรณ์ฯ ให้พัฒนาไปในทางที่ดีตามลำดับ และความพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาสหกรณ์ฯ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในปี 2526 สหกรณ์ฯ จึงขอจดทะเบียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องประเภทและแผนทำการของสหกรณ์ฯ โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด” เป็นประเภทสหกรณ์การเกษตร โดยในระยะแรกตั้งสหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 48 คน มีทุนดำเนินงาน 46,000 บาท และมีที่ทำการครอบคลุมทั้งจังหวัดสระบุรีและพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา คือ อำเภอปากช่อง ซึ่งเป็นเหตุให้ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ฯ ขยายตัวออกไปกว้างขวางอย่างรวดเร็ว การที่ปริมาณธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นทำให้ต้นทุนของธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ฯ ลดต่ำลง ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีต้นทุนในปัจจัยการผลิตน้ำนมดิบต่ำ ซึ่งนับได้ว่าสหกรณ์ฯ ได้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของการก่อตั้งได้เป็นอย่างดีคือ กล่าวคือ รวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือตัวเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้หลักการหรือวิธีการ “การสหกรณ์” ปัจจุบันสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีที่ตั้งอยู่ที่ 72/7 หมู่ 2 ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

สถานะภาพของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ในปี พ.ศ. 2539 สหกรณ์ฯ มีจำนวนสมาชิก 679 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มสมาชิกได้ทั้งหมด 15 กลุ่ม มีทุนเรือนหุ้น 6.90 ล้านบาท ทุนในการดำเนินงานทั้งสิ้น 52.35 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นทุนของสหกรณ์ฯ เอง จำนวน 16 ล้านบาท นอกนั้นเป็นเงินทุนจากการกู้ยืม จำนวน 4.74 ล้านบาท และทุนจากเจ้าหนี้การค้า จำนวน 27.18 ล้านบาท จากการดำเนินงานที่ผ่านมาในปี 2539 สหกรณ์ฯ มีปริมาณธุรกิจในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2538 ดังนี้ คือ ธุรกิจการซื้อน้ำนมดิบจากสมาชิกเพิ่มขึ้น จำนวน 58.50 ล้านบาท ธุรกิจการส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวน 8.63 ล้านบาท ธุรกิจการขายน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น จำนวน 206.36 ล้านบาท สหกรณ์ฯ มีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน 2.84 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานทั้งสิ้น 5.30 ล้านบาท (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สถานภาพของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2538 และ 2539)

	ปี 2538	ปี 2539
จำนวนสมาชิก	601.00	679.00
จำนวนกลุ่มสมาชิก	13.00	15.00
ทุนเรือนหุ้น	4,979,710.00	6,900,950.00
ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น	37,719,728.18	52,356,917.83
โดยแยกเป็น		
ทุนของสหกรณ์เอง	12,535,735.13	16,040,938.19
ทุนจากการกู้ยืม	3,680,296.09	4,748,189.84
ทุนที่เป็นสินเชื่อทางการค้า	18,423,442.05	27,188,560.25
ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์		
ธุรกิจสินเชื่อ	-	-
ธุรกิจการซื้อ	45,060,736.83	58,501,984.36
ธุรกิจส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร	6,317,140.75	8,637,950.30
ธุรกิจการขาย	155,018,281.02	206,360,092.53
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	2,802,809.77	2,840,147.11
กำไรสุทธิ	4,794,529.82	5,306,986.06

ที่มา: (สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด, 2539)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

1. ดำเนินการจัดหาปัจจัยในการผลิต อาทิเช่น อาหารสัตว์ เครื่องอุปโภค-บริโภคมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก
2. ดำเนินการจัดสร้างบริการต่อเนื้อที่จำเป็นต่อการผลิต อาทิเช่น บริการขนส่ง บริการและให้คำแนะนำเรื่องการจัดสร้างทุ่งหญ้าอาหารสัตว์
3. ดำเนินงานจัดสร้างบริการเกษตรต่าง ๆ อาทิเช่น บริการสัตวแพทย์ บริการผสมเทียม
4. ให้บริการสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพ
5. เป็นองค์การส่งเสริมและเผยแพร่ทางวิชาการการเลี้ยง โคนมแก่สมาชิก
6. เป็นองค์การส่งเสริมและเผยแพร่ทางวิชาการการเลี้ยง โคนมแก่สหกรณ์และสถาบันอื่นๆ ที่สนใจ

การดำเนินงานด้านการบริการของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

การดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ สหกรณ์ฯ จึงได้สร้างให้บริการด้านต่างๆ เพื่อการบริการแก่สมาชิก ดังนี้

บริการด้านสินเชื่อ

ในอดีตที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ ได้ดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การให้บริการเงินกู้ยืมแก่สมาชิกโดยตลอด แต่เนื่องจากสภาวะทางการเงินของสหกรณ์ฯ ไม่สามารถที่จะอำนวยสินเชื่อด้านนี้ให้เป็นประโยชน์แก่สมาชิกได้อย่างจริงจัง ในปัจจุบันสหกรณ์ฯ จึงทำหน้าที่ประสานแหล่งเงินทุนต่างๆ ซึ่งสามารถอำนวยสินเชื่อในปริมาณที่มากเพียงพอที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของสมาชิก

บริการด้านธุรกิจการซื้อ

อาชีพการเลี้ยงโคนมมีปัจจัยสำคัญๆ หลายประการ ที่สามารถจัดเป็นต้นทุนในการผลิต นำนมดิบ สมาชิกของสหกรณ์ฯ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตต่าง ๆ โดยใช้หลักและวิธีการสหกรณ์กล่าวคือ ในลักษณะหลักการ “การรวมกันซื้อ” ดังกล่าวนี้อาจก่อให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. งานบริการด้านอาหารสัตว์
2. งานบริการด้านเครื่องอุปโภค-บริโภค
3. งานบริการด้านอุปกรณ์การเกษตร
4. งานบริการขนส่งน้ำนมดิบ

การบริการด้านธุรกิจชื่อดังกล่าวข้างต้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกอย่างจริงจัง สหกรณ์ฯ จึงได้บริการทั้งในลักษณะที่สมาชิกสามารถชำระบริการในทันที และในลักษณะเป็นเครดิต

บริการด้านส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานด้านส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร โดยเฉพาะอาชีพการเลี้ยงโคนม จึงทำให้สหกรณ์ฯ ได้จัดสร้างงานเพื่อการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม ดังนี้

1. งานสัตวแพทย์
2. งานผสมเทียม
3. งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนม

นอกจากกิจการดังกล่าวแล้ว สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีความประสงค์ที่จะเผยแพร่การเลี้ยงโคนมให้เป็นที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้น สหกรณ์ฯ จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมให้แก่เกษตรกรที่สนใจซึ่งการฝึกอบรมนี้ สหกรณ์ฯ ได้บรรจุเข้ารับการฝึกภาคปฏิบัติอย่างจริงจัง ณ ฟาร์มของสมาชิกผู้ซึ่งประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนี้ สำหรับภาคทฤษฎีได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้ให้ความรู้ทางด้านวิชาการตลอดการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ใช้ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 30 วัน

บริการธุรกิจการขาย

ปัญหาที่สำคัญยิ่งของเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมด้วยก็คือ การจำหน่ายผลผลิตซึ่งอาจไม่ได้ราคาที่ยุติธรรม หรือราคาที่เหมาะสม หรืออาจไม่มีแหล่งรับซื้อ ดังนั้นในขบวนการสหกรณ์โดยทั่วไป จึงใช้วิธีการ “รวมกันขาย” เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในปัจจุบันเมื่อสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ดำเนินกิจการด้านอื่นๆ จนประสบความสำเร็จเป็นที่เรียบร้อยโดยทั่วไปแล้วจึงมีเสียงเรียกร้องจากมวลสมาชิกให้สหกรณ์ฯ นำวิธีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“รวมกันขาย” มาถือปฏิบัติเพื่อให้ผลประโยชน์ (ซื้อ) นำนมดิบจากสมาชิกด้วยตนเองในราคาที่เป็นธรรมแก่สมาชิกซึ่งสหกรณ์ฯ ได้รวบรวมไว้ในศูนย์รวบรวมของสหกรณ์แล้ว จะดำเนินการจำหน่ายให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์ฯ ซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าวก็ย่อมกลับไปสู่สมาชิกในที่สุด สำหรับในด้านการรวบรวมนํ้านมดิบนั้น สหกรณ์ฯ มีอาคารศูนย์รวมนํ้านมดิบเป็นของสหกรณ์เองจำนวน 2 ศูนย์ คือ ศูนย์ฯ แรกตั้งอยู่ที่ ถนนมิตรภาพ ตำบลมิตรภาพ อำเภอเวียงเหล็ก จังหวัดสระบุรี สามารถรับนํ้านมดิบได้วันละ 40 ตัน และศูนย์ฯ ที่สองตั้งอยู่ที่ หมู่บ้านคลองไทร ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอเวียงเหล็ก จังหวัดสระบุรี สามารถรับนํ้านมดิบได้วันละ 20 ตัน ซึ่งที่มาของธุรกิจการขายหรือธุรกิจการรวมนํ้านมดิบก่อกำเนิดมาจากการที่สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินการในเรื่องธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ อาหารสัตว์ และเครื่องอุปโภค-บริโภค จนสามารถนำผลกำไรจากธุรกิจดังกล่าวมาจัดสรรเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกเป็นระยะเวลาติดต่อกันมาหลายปี จึงทำให้ได้รับการเรียกร้องและสนับสนุนให้สหกรณ์ฯ ดำเนินการรับซื้อนํ้านมดิบจากสมาชิกโดยตรง เพื่อดำเนินการจัดจำหน่าย หรือแปรรูปต่อไป ซึ่งข้อเสนอแนะของสมาชิกดังกล่าวนี้ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการธุรกิจของสหกรณ์ฯ ในลักษณะ “ครบวงจร” และนับว่าสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 เป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ดำเนินการรวมนํ้านมดิบหรือดำเนินการรับซื้อนํ้านมดิบจากสมาชิกในปริมาณวันละ 55,000 กิโลกรัมหรือปริมาณวันละ 55 ตันต่อวัน

กฎเกณฑ์การรับซื้อนํ้านมดิบจากสมาชิก

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีกฎเกณฑ์ในการรับซื้อนํ้านมดิบจากสมาชิก ดังนี้ คือ

ราคานํ้านมดิบ

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ดำเนินการปรับราคาซื้อนํ้านมดิบจากสมาชิกมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2539 เป็นต้นมา โดยกำหนดราคามาตรฐานราคา กิโลกรัมละ 9.30 บาท ซึ่งจากเดิมในปีที่แล้วราคามาตรฐานราคา กิโลกรัมละ 8.05 บาท ส่วนราคาตามคุณภาพยังคงใช้ราคาเดิม ดังนั้นในปัจจุบันสมาชิกจะได้รับราคานํ้านมดิบในเกณฑ์เฉลี่ยราคา กิโลกรัมละ 9.80 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพของน้ำนมดิบ

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด จะทำการตรวจสอบคุณภาพของน้ำนมดิบเพื่อควบคุมคุณภาพของน้ำนมดิบโดยการให้เกรดความสะอาดของน้ำนมดิบเป็น 1, 2, 3 และ 4 ตามชั่วโมงการเปลี่ยนสีของน้ำยาเมธิลบลู (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบโดยให้เกรดความสะอาดตามชั่วโมงการเปลี่ยนสีของน้ำยาเมธิลบลู

จำนวนชั่วโมงการเปลี่ยนสี	เกรดนม
มากกว่า 6 ชั่วโมง	1
4-6 ชั่วโมง	2
3-4 ชั่วโมง	3
น้อยกว่า 3 ชั่วโมง	4

ที่มา: (วิระศักดิ์, 2539)

การตรวจสิ่งปนเปื้อน

ถ้าน้ำนมดิบมีการเติมน้ำจะสังเกตได้จาก

1. มีเปอร์เซ็นต์ไขมันต่ำ
2. มีความหนาแน่นของนมหรือค่าความถ่วงจำเพาะของน้ำนมต่ำ
3. มีจุดเยือกแข็งสูง
4. มีเปอร์เซ็นต์ของของแข็งไม่รวมไขมันต่ำลง

วิธีการตรวจสอบน้ำนมดิบปนน้ำ สามารถทำได้โดยการเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบแต่ละฟาร์มทำการตรวจวัดค่าความถ่วงจำเพาะของน้ำนมดิบ ซึ่งโดยปกติน้ำนมดิบจากถังจะมีอุณหภูมิอยู่ที่ 32-34 องศาเซลเซียส และมีค่าความถ่วงจำเพาะอยู่ที่ระดับ 1.03 ถ้าค่าต่ำกว่านี้ให้เก็บตัวอย่างแล้วนำไปตรวจซ้ำอีกครั้ง แต่ปริมาณไขมันและค่าความถ่วงจำเพาะที่ต่ำจะอยู่ในข่ายที่สงสัยเท่านั้น ในบางกรณีที่น้ำนมดิบมีปริมาณไขมันต่ำและค่าความถ่วงจำเพาะสูง การสุ่มตรวจน้ำอาจจะผิดพลาดได้ จึงมีการตรวจสอบโดยการตรวจจุดเยือกแข็งซึ่งเป็นวิธีที่แม่นยำมากที่สุดที่จะตรวจสอบว่าน้ำนมดิบมีน้ำปนอยู่ที่เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมายและแผนการดำเนินงานในอนาคตของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ก่อตั้งและได้รับการจดทะเบียนจากนายทะเบียนสหกรณ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2515 และได้ดำเนินธุรกิจเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน สหกรณ์ฯ ได้มีการพัฒนาและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ได้วางไว้ ดังนี้

การรับสมาชิกเข้าใหม่

เนื่องจากยังมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในเขตท้องที่การดำเนินงานสหกรณ์ฯ ซึ่งยังไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ แต่ก็ยังเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ศรัทธาในวิธีการดำเนินงานในระบบสหกรณ์ฯ ดังนั้นสหกรณ์ฯ จึงมีเป้าหมายที่จะคัดเลือกและรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 50 ราย

การระดมทุนของสหกรณ์ฯ

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ตระหนักถึงภาระกิจและถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมพร้อมทั้งให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพเลี้ยงโคนม รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องเป็นองค์การหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมของมวลสมาชิกให้ได้ หากจะได้พิจารณาถึงปริมาณงานตามภารกิจหน้าที่ของธุรกิจต่างๆ ที่สหกรณ์ฯ ดำเนินการอยู่และความจำเป็นในด้านการลงทุนต่างๆ ในอนาคตซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับทุนดำเนินการของสหกรณ์ฯ เท่าที่มีอยู่จะเห็นได้ว่ายังไม่อยู่ในสถานภาพที่สอดคล้องกันนัก ดังนั้นสหกรณ์ฯ จึงได้สร้างความเข้าใจให้แก่สมาชิกได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและผลประโยชน์ซึ่งจะเกิดกับสหกรณ์ฯ และมวลสมาชิกในส่วนรวมด้วย ดังนั้นสหกรณ์ฯ จึงสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนช่วยกันถือหุ้นเพิ่มมากขึ้น

ภาระหนี้สินที่สมาชิกค้างชำระต่อสหกรณ์ฯ

การดำเนินการเกี่ยวกับภาระหนี้สินของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ฯ นั้น ทางสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ดำเนินการปรับปรุงวิปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ รวมทั้งได้ดำเนินการเร่งรัด

หนี้ค้างชำระ หนี้สินที่ผิดสัญญา หนี้สินที่พ้นกำหนดการชำระมานาน ประกอบกับภาวะแวดล้อม เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานในด้านนี้ จึงสามารถนับได้ว่าสหกรณ์ฯ ประสบความสำเร็จตามสมควร

การชำระหนี้ของสหกรณ์ฯ

สำหรับการชำระหนี้ของสหกรณ์ฯ นั้น สหกรณ์ฯ มีแผนที่จะชำระหนี้สินทั้งระยะสั้นและหนี้สินหมุนเวียนให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่สหกรณ์ฯ มีข้อตกลงต่อเจ้าหนี้

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสหกรณ์ฯ

โดยปัจจุบันสมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวนไม่น้อยยังขาดความรู้และความเข้าใจในกิจการ อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ อันอาจจะเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สหกรณ์ฯ ได้ในอนาคต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สหกรณ์ฯ จะต้องเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจทั้งทางด้านวิธีการ อุดมการณ์ และกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ฯ โดยวิธีการจัดให้มีการศึกษาอบรม โดยจะเน้นเรื่อง เนื้อหาสาระและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับการศึกษาอบรมให้ชัดเจนและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ดังนี้ คือ

1. จัดให้มีการศึกษาอบรมเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสหกรณ์แก่สมาชิกอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน ในการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกนี้ สหกรณ์ฯ ได้กำหนดเป้าหมายที่จะให้การศึกษาอบรม ประมาณครั้งละ 50 คน สำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรมอนุมัติตามความเป็นจริง ขอตัดค่าใช้จ่ายจากเงินทุนสะสมเพื่อการศึกษาทางสหกรณ์ฯ

2. จัดให้มีการอบรมแก่พนักงาน-ลูกจ้าง ใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 จะได้จัดให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสหกรณ์ฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่พนักงานอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน สำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรมอนุมัติตามความเป็นจริง ขอตัดจ่ายจากเงินทุนสะสมเพื่อการศึกษาทางสหกรณ์

2.2 จะได้จัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าร่วมสัมมนา อบรมการศึกษาและดูงาน ตามลักษณะงาน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วน ทั้งนี้ช่วงระยะเวลาในการดำเนินการจะได้ กำหนดตามความเหมาะสม

การส่งเสริมอาชีพและการประชาสัมพันธ์

สหกรณ์ฯ จะได้จัดให้มีวารสารของสหกรณ์ฯ เพื่อ

1. การประชาสัมพันธ์กิจการของสหกรณ์ฯ
2. เผยแพร่วิทยาการการเลี้ยง ไก่เนื้อ
3. เป็นสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็นทั้งด้านอาชีพและกิจการสหกรณ์ฯ
4. รายงานข่าวสารต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก

สหกรณ์ฯ จะจัดให้มีการประชุมกลุ่ม เพื่อ

1. การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างกิจการงานสหกรณ์ฯ
2. รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกสหกรณ์ฯ

แผนการดำเนินงานในด้านการลงทุน

การลงทุนสร้างโรงงานผลิตอาหารสัตว์ (ชนิดเม็ด)

จากภาวะปัจจุบันต่อเรื่องอาหารสัตว์ที่มีราคาสูง ทำให้มีผลกระทบต่อต้นทุนการเลี้ยง ไก่เนื้อของสมาชิกและเกษตรกรเป็นอย่างมาก ซึ่งมีผลพวงไปถึงสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันตกต่ำ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ดังนั้น สหกรณ์ฯ ได้มองเห็นปัญหาดังกล่าวน่าจะมีการลงทุนเพื่อสร้าง โรงงานอาหารสัตว์ (ชนิดอัดเม็ด) ที่บริเวณพื้นที่ของสหกรณ์ฯ ที่อยู่หมู่บ้านคลองไทร ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

การลงทุนขยายศูนย์รับนํ้านมดิบ

ปัจจุบันอาชีพการเลี้ยง ไก่เนื้อนับได้ว่า เป็นอาชีพที่ดูแล้วมีความมั่นคงมากกว่าอาชีพที่อยู่ใน อาชีพเกษตรกรรมและกสิกรรมแขนงอื่น ในขณะที่อาชีพนี้ได้แพร่ขยายขึ้นเรื่อยๆ ในเขตที่ ทำการของสหกรณ์ฯ และบริเวณใกล้เคียง ดังนั้นสหกรณ์ฯ น่าที่จะมีการลงทุนขยายศูนย์รับนํ้านมดิบขนาด 10 ตัน เพื่อรองรับนํ้านมดิบ ประโยชน์ที่แท้จริงของการลงทุน คือ ได้นํ้านมดิบที่มีคุณภาพ ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งของสมาชิก เพื่อให้ธุรกิจของสหกรณ์ฯ ได้โตขึ้น รวมไปถึงการช่วยเหลือ สมาชิกและเกษตรกรที่จะหันมาประกอบอาชีพนี้ให้มากขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยมี คุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลงทุนซื้อรถยนต์บรรทุก 10 ล้อ 1 คัน พร้อมแท็งก์บรรจุน้ำนมดิบ

จากการที่สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้มีการลงทุนเกี่ยวกับรถยนต์บรรทุกขนส่งน้ำนมดิบ เพื่อทำการจัดส่งน้ำนมดิบจากศูนย์รับน้ำนมดิบของสหกรณ์ฯ ไปจำหน่ายยังปลายทางนั้น สหกรณ์ฯ สามารถลดต้นทุนในการรวบรวมน้ำนมดิบได้ส่วนหนึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่สหกรณ์ฯ เอง ดังนั้นสหกรณ์ฯ น่าจะเป็นผู้ลงทุนเรื่องรถยนต์บรรทุกน้ำนมดิบเพิ่มอีก 1 คัน พร้อมแท็งก์บรรจุน้ำนมดิบ

แผนการดำเนินงานด้านธุรกิจและการบริการของสหกรณ์ฯ

ปัจจุบันสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้จัดให้มีบริการในรูปลักษณะต่างๆ และแยกเป็นส่วนธุรกิจดังนี้ คือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจการรวบรวมผลผลิต และธุรกิจส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร โดยสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด จะมุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานของการบริการที่มวลสมาชิกควรจะได้รับจากสหกรณ์ฯ โดยจะมุ่งเน้นแนววิธปฏิบัติของแต่ละธุรกิจ ดังนี้ คือ

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ตระหนักถึงต้นทุนในการผลิตน้ำนมดิบของมวลสมาชิกที่สูงมากขึ้นทุกขณะเพื่อให้สหกรณ์ฯ ได้มีส่วนร่วมมือหรือมีส่วนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ สหกรณ์ฯ จะได้จัดหาสินค้าอุปโภค-บริโภค พร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาไม่สูงกว่ามาตรฐานโดยทั่วไป สำหรับในด้านสินค้าอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่จะกระทบถึงต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของมวลสมาชิกนั้น สหกรณ์ฯ จะได้ดำเนินการจัดหาสินค้าอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพมาเตรียมไว้ให้บริการแก่มวลสมาชิกสหกรณ์ฯ

ธุรกิจการรวบรวมน้ำมันดิบ

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีจากการรวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกและส่งขายให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น บริษัทไฟร์โมสต์ ฟริสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ดัชมิลล์ จำกัด เป็นต้น ซึ่งธุรกิจการรวบรวมน้ำมันดิบสามารถทำกำไรให้แก่สหกรณ์ฯ ในปีหนึ่งๆ เป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท

ธุรกิจส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร

ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ งานบริการด้านสัตวแพทย์-ผสมเทียม และการให้บริการฟางอัดฟ่อน สหกรณ์ฯ จะได้ขยายการบริการทั้งในลักษณะป้องกันบำบัดรักษาโรค และปรับปรุงพันธุ์พร้อมทั้งทำประวัติเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโคนมต่างๆ ให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจัดทำฟางอัดฟ่อนมาจำหน่ายและบริการให้แก่สมาชิก

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด อำเภอ มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวนทั้งหมด 80 ราย จะทำการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูล โดย แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม มวกเหล็ก จำกัด และในตอนที่ 3 เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนมของ สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีผลการศึกษาดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

สภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของสมาชิก

เพศ

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25 (ตารางที่ 3)

อายุ

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีอายุต่ำสุด 29 ปี อายุสูงสุด 65 ปี อายุเฉลี่ยของ สมาชิก 50 ปี ทั้งนี้สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 อายุระหว่าง 56-65 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนา

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด จำนวน 80 คน นับถือศาสนาพุทธทุกคน
(ตารางที่ 3)

สถานภาพ

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนมากแต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 91.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีสถานภาพแต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 สมาชิกมีสถานภาพหย่าร้าง มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และสมาชิกที่เป็นหม้ายมีเพียง 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.25 จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน (ตารางที่ 3)

ระดับการศึกษา

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 สมาชิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 สมาชิกที่มีการศึกษาระดับปวช.เกษตร อนุปริญญาและที่ไม่ได้รับการศึกษา มีจำนวน 2 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 2.50 สมาชิกที่มีการศึกษาโดยผ่านหลักสูตรการเลี้ยงโคนม 1 ปี จากฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และสมาชิกที่มีการศึกษาระดับปวช. มีจำนวน 1 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 1.25

ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมมากกว่า 15 ปีขึ้นไป มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม 5-10 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 สมาชิกที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม 10-15 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 และสมาชิกที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 สภาพพื้นฐาน โดยทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	60	75.00
หญิง	20	25.00
อายุ		
26-35	8	10.00
36-45	17	21.25
46-55	45	56.25
56-65	10	12.50
ศาสนา		
พุทธ	80	100.00
สถานภาพ		
หย่าร้าง	2	2.50
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	73	91.25
แต่งงานแล้วแยกกันอยู่	4	5.00
หม้าย	1	1.25
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	2	2.50
ชั้นประถมศึกษา	27	33.75
ชั้นมัธยมศึกษา	42	52.50
ปริญญาตรี	3	3.75
ปวช.เกษตร	2	2.50
อนุปริญญา	2	2.50
ปวส.	1	1.25
หลักสูตรการเลี้ยงโคนม 1 ปีจาก ฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก	1	1.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม		
มากกว่า 5 ปี	6	7.50
5-10 ปี	12	15.00
10-15 ปี	9	11.25
มากกว่า 15 ปี	53	66.25
สมาชิกในครัวเรือน		
1-2 คน	9	11.25
3-4 คน	31	38.75
5-6 คน	29	36.25
7-8 คน	9	11.25
9-10 คน	2	2.50
จำนวนแรงงานในครอบครัว (กรณี N = 78)		
1-2 คน	43	55.13
3-4 คน	32	41.03
5-6 คน	3	3.84
จำนวนแรงงานจ้าง (กรณี N = 21)		
1 คน	12	57.14
2 คน	9	42.86

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน ยกเว้นกรณีที่ระบุในวงเล็บ

สมาชิกในครัวเรือน

สมาชิกสหกรณ์โคนมมากเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 5-6 คน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 สมาชิกที่มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 สมาชิกที่มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน มีจำนวน 9 คนเช่นกัน คิดเป็น

ร้อยละ 11.25 และสมาชิกที่มีสมาชิกในครัวเรือน 9-10 คน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 (ตารางที่ 3)

แรงงานในครอบครัว

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีแรงงานในครอบครัวอยู่ระหว่าง 1-2 คน มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 55.13 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีแรงงานในครอบครัวอยู่ระหว่าง 3-4 คน มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 41.03 และสมาชิกที่มีแรงงานในครอบครัวอยู่ระหว่าง 5-6 คน มีจำนวน 3 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 3.84 (ตารางที่ 3)

แรงงานจ้าง

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีแรงงานจ้างที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม 1 คน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 ส่วนสมาชิกที่มีแรงงานจ้าง 2 คน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 (ตารางที่ 3)

แหล่งเงินกู้ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์มาใช้ในการเลี้ยงโคนมมากที่สุด มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่กู้เงินจากกรมประชาสัมพันธ์ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.03 สมาชิกที่กู้เงินจากธกส. มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 สมาชิกที่ใช้เงินทุนของตนเองในการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 สมาชิกที่กู้เงินจากเพื่อนบ้าน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 สมาชิกที่กู้เงินจากเอกชน โรงรับจำนำ ญาติพี่น้องและกู้จากเงินทุนของรัฐบาล มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 4)

จำนวนโคนมที่เลี้ยงทั้งหมด

โครีดนม

สมาชิกสหกรณ์โคนมรวมเหล็ก จำกัด มีจำนวนโครีดนมในฟาร์มสูงสุด 70 ตัว/ฟาร์ม ต่ำสุด 2 ตัว/ฟาร์ม และมีจำนวนโครีดนมเฉลี่ย 16 ตัว/ฟาร์ม สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนโครีดนม 11-20 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาสมาชิกมีจำนวนโครีดนม 1-10 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 สมาชิกมีจำนวนโครีดนม 21-30 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สมาชิกมีจำนวนโครีดนม 31-40 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 สมาชิกมีจำนวนโครีดนม 41-50 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 สมาชิกมีจำนวนโครีดนม 51-60 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และสมาชิกที่มีจำนวนโครีดนม 61-70 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 1 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 แหล่งเงินกู้ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม

แหล่งเงินกู้	จำนวนสมาชิกที่กู้ (คน)	ร้อยละ
ชกส.	18	22.50
ธนาคารพาณิชย์	25	31.25
เพื่อนบ้าน	4	5.00
สหกรณ์การเกษตร	9	11.25
อื่นๆ	37	46.25

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์ฯ มีเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง

โคสาว

สมาชิกสหกรณ์โคนมรวมเหล็ก จำกัด มีจำนวนโคสาวสูงสุด 27 ตัว/ฟาร์ม ต่ำสุด 1 ตัว/ฟาร์ม และมีจำนวนโคสาวเฉลี่ย 6 ตัว/ฟาร์ม สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนโคสาวในฟาร์ม 1-10 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 78.67 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีจำนวนโคสาว 11-20 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 และสมาชิกที่มีจำนวนโคสาว 21-30 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4 (ตารางที่ 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โคฟอพันธุ์

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีจำนวนโคฟอพันธุ์สูงสุด 6 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองลงมาเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯที่มีจำนวนโคฟอพันธุ์ 2 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และสมาชิกที่มีจำนวนโคฟอพันธุ์ 1 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวน โคนมที่เลี้ยงทั้งหมด

จำนวน โคนมทั้งหมด (ตัว/ฟาร์ม)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โครีดนม		
1-10	23	28.75
11-20	33	41.25
21-30	16	20.00
31-40	5	6.25
41-50	2	2.50
51-60	1	1.25
61-70	1	1.25
โคสาว (กรณี N = 75)		
1-10	59	78.67
11-20	13	17.33
21-30	3	4.00
โคฟอพันธุ์ (กรณี N = 6)		
1	3	50.00
2	2	33.33
6	1	16.67
ลูกโค (กรณี N = 77)		
1-10	65	84.42
11-20	10	12.98
21-30	2	2.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

จำนวน โคนมทั้งหมด (ตัว/ฟาร์ม)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โคขุน (กรณี N = 28)		
1-5	18	64.29
6-10	7	25.00
11-15	2	7.14
16-20	1	3.57

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน ยกเว้นกรณีที่ระบุในวงเล็บ

ลูกโค

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีจำนวนลูกโคสูงสุด 30 ตัว/ฟาร์ม ต่ำสุด 1 ตัว/ฟาร์ม และมีจำนวนลูกโคเฉลี่ย 6 ตัว/ฟาร์ม สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนลูกโค 1-10 ตัว/ฟาร์ม จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 84.42 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีจำนวนลูกโค 11-20 ตัว/ฟาร์ม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.98 และสมาชิกที่มีจำนวนลูกโค 21-30 ตัว/ฟาร์ม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 (ตารางที่ 5)

โคขุน

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด มีจำนวนโคขุนสูงสุด 18 ตัว/ฟาร์ม ต่ำสุด 1 ตัว/ฟาร์ม สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนโคขุน 1-5 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีจำนวนโคขุน 6-10 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25 สมาชิกที่มีจำนวนโคขุน 11-15 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 และสมาชิกที่มีจำนวนโคขุน 16-20 ตัว/ฟาร์ม มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.57 (ตารางที่ 5)

อาชีพเสริม

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ที่มีอาชีพเสริม มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และสมาชิกที่ไม่มีอาชีพเสริม มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 สำหรับสมาชิกที่มีอาชีพเสริม พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีอาชีพค้าขาย มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 สมาชิกที่อาชีพทำไร่ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 สมาชิกที่มีอาชีพทำสวน มีจำนวน 4 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 5 เท่ากัน ส่วนสมาชิกที่มีอาชีพรับทำเหล็กคัต รับฝากรถ และรับราชการ มีจำนวน 1 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 อาชีพเสริมของสมาชิก

อาชีพเสริม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีอาชีพเสริม	50	62.50
มีอาชีพเสริม		
ค้าขาย	8	10.00
ทำไร่	4	5.00
ทำสวน	4	5.00
รับจ้างทั่วไป	11	13.75
รับทำเหล็กคัต	1	1.25
รับฝากรถ	1	1.25
รับราชการ	1	1.25
รวม	80	100.00

จำนวนที่ดินทั้งหมด

สมาชิกสหกรณ์ฯ มีจำนวนที่ดินสูงสุด 157 ไร่ ต่ำสุด 2 ไร่ และมีจำนวนที่ดินเฉลี่ย 24 ไร่ สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนที่ดิน 16-30 ไร่ มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีที่ดิน 1-15 ไร่ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 สมาชิกที่มีที่ดิน 33-45 ไร่ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 สมาชิกที่มีที่ดิน 46-60 ไร่ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 สมาชิกที่มีที่ดิน 61-75 ไร่ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไร่ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 สมาชิกที่มีที่ดิน 121-135 ไร่ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และสมาชิกที่มีที่ดิน 151-165 ไร่ มีจำนวน 1 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนที่ดินทั้งหมด

จำนวนที่ดิน (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-15	25	31.25
16-30	44	55.00
31-45	4	5.00
46-60	3	3.75
61-75	2	2.50
76-90	-	-
91-105	-	-
106-120	-	-
121-135	1	1.25
136-150	-	-
151-165	1	1.25
รวม	80	100.00

การใช้ประโยชน์จากที่ดินทั้งหมด

ที่อยู่อาศัย

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ มีจำนวน 27 คนแบ่งที่ดินเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยเป็นจำนวน 1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมาใช้ที่ดินจำนวน 2 ไร่ เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 สมาชิกที่ใช้ที่ดินจำนวน 5 ไร่ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 สมาชิกที่ใช้ที่ดินจำนวน 3 ไร่ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และสมาชิกที่ใช้ที่ดินจำนวน 4 ไร่ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 (ตารางที่ 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 การใช้ประโยชน์จากที่ดินทั้งหมด

ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่อยู่อาศัย (กรณี N = 78)		
1	27	34.62
2	22	28.21
3	7	8.97
4	3	3.85
5	19	24.36
แปลงหญ้า (กรณี N = 71)		
1-10	31	43.66
11-20	28	39.44
21-30	6	8.45
31-40	2	2.82
41-50	1	1.41
51-60	1	1.41
61-70	-	-
71-80	2	2.82
ที่ดินเลี้ยงโคนม (กรณี N = 62)		
1-10	50	80.65
11-20	7	11.29
21-30	4	6.45
31-40	-	-
41-50	-	-
51-60	1	1.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้ประโยชน์อื่นๆ (กรณี N = 17)		
1-12	13	76.47
13-24	-	-
25-36	3	17.65
37-48	-	-
49-60	-	-
61-72	-	-
73-84	1	5.88

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน ยกเว้นกรณีที่ระบุในวงเล็บ

แปลงหญ้าเลี้ยงโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 1-10 ไร่ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.66 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 11-20 ไร่ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 39.44 สมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 21-30 ไร่ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.45 สมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 31-40 ไร่ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.82 สมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 71-80 ไร่ มีจำนวน 2 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 2.82 สมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 41-50 ไร่ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.41 และสมาชิกที่มีแปลงหญ้าเลี้ยงโคนม 51-60 ไร่ มีจำนวน 1 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 1.41 (ตารางที่ 8)

ที่ดินเลี้ยงโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนม 1-10 ไร่ มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 80.65 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนม 11-20 ไร่ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.29 สมาชิกที่มีที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนม 21-30 ไร่ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และสมาชิกที่มีที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนม 51-60 ไร่ มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.61 (ตารางที่ 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ที่เดินทางไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ เช่น ทำคลองน้ำ อ่างเก็บน้ำ สำหรับใช้เลี้ยงโคนม เป็นจำนวน 1-12 ไร่ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76.47 รองลงมาเป็นสมาชิกที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น คือ ทำเป็นไร่ข้าวโพด เป็นจำนวน 25-36 ไร่ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และสมาชิกที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ เป็นจำนวน 73-84 ไร่ มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 5.88 (ตารางที่ 8)

ทรัพย์สินของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวนทั้งหมด 80 คน มีบ้านที่อยู่อาศัยทุกคน สมาชิกที่มีโรงเรียนที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 95 สมาชิกที่มียานพาหนะส่วนตัว มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 สมาชิกที่มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 91.25 สมาชิกที่มียานพาหนะขนหญ้า มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 สมาชิกที่มีทรัพย์สินอื่น ๆ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ประกอบด้วยสมาชิกที่มีรถจักรยานยนต์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 สมาชิกที่มีรถบรรทุก 6 ล้อ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 และสมาชิกที่มีทรัพย์สินเป็นที่ดิน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ทรัพย์สินของสมาชิก

ทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้านที่อยู่อาศัย	80	100.00
โรงเรียน	76	95.00
ยานพาหนะส่วนตัว	69	86.25
อุปกรณ์เครื่องมือ	73	91.25
ยานพาหนะขนหญ้า	51	63.75
ทรัพย์สินอื่นๆ	10	12.50

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์ฯ มีทรัพย์สินมากกว่า 1 อย่าง

หนี้สินของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่มีหนี้สิน มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และสมาชิกที่มีหนี้สิน มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 65 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 หนี้สินของสมาชิก

หนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สิน	28	35.00
มีหนี้สิน	52	65.00
รวม	80	100.00

แหล่งหนี้สิน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีหนี้สินกับธนาคารพาณิชย์ มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีหนี้สินกับสหกรณ์โคนม มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 สมาชิกที่มีหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมญาติและเพื่อนบ้าน มีจำนวน 12 คนเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 15 สมาชิกที่มีหนี้สินกับนายทุนอื่นๆ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ประกอบด้วยสมาชิกที่มีหนี้สินกับกรมประชาสัมพันธ์ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.53 สมาชิกที่มีหนี้สินกับรทส. มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.27 และสมาชิกที่มีหนี้สินกับอสค. มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.30 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แหล่งหนี้สิน

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารพาณิชย์	26	32.50
สหกรณ์โคนม	12	15.00
อสค.	1	1.25
ญาติและเพื่อนบ้าน	12	15.00
นายทุนอื่นๆ	15	18.75

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์ฯ มีหนี้สินมากกว่า 1 แหล่ง

สภาพทางเศรษฐกิจ

รายได้จากการเลี้ยงโคนม

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ มีรายได้จากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 211,400 บาท/เดือน และต่ำสุด 5,000 บาท/เดือน เมื่อนำรายได้มาหักค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมแล้ว ปรากฏว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ มีรายได้คงเหลือเฉลี่ย 22,823 บาท/เดือน/ครัวเรือน เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยคงเหลือต่อจำนวนโครีคน พบว่า สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยคงเหลือต่อจำนวนโครีคนเฉลี่ย เป็นจำนวน 1,214 บาท/เดือน/ตัว สมาชิกที่มีรายได้คงเหลือจากการเลี้ยงโคนม แบ่งเป็นสมาชิกที่มีรายได้ไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาเป็นสมาชิกที่รายได้อยู่ในช่วง 25,001-50,000 บาท/เดือน มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สมาชิกที่มีรายได้ในช่วง 50,001-75,000 บาท/เดือน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 สมาชิกที่มีรายได้ในช่วง 75,001-100,000 บาท/เดือน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 สมาชิกที่มีรายได้ในช่วง 125,001-150,000 บาท/เดือน มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 สมาชิกที่มีรายได้ 100,001-125,000 บาท/เดือน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 สมาชิกที่มีรายได้ในช่วง 200,001-225,000 บาท/เดือน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และสมาชิกที่มีรายได้ในช่วง 175,001-200,000 บาท/เดือน มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 12)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้จากอาชีพเสริม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และสมาชิกที่มีรายได้จากอาชีพเสริมไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 และสมาชิกที่มีรายได้อยู่ในช่วง 25,001-50,000 บาท/เดือน มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 12)

รายจ่ายจากโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ มีรายจ่ายจากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 129,833 บาท/เดือน และต่ำสุด 2,340 บาท/เดือน สมาชิกที่มีรายจ่ายจากโคนม แบ่งเป็นสมาชิกที่มีรายจ่ายจากโคนมไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน และสมาชิกที่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 25,001-50,000 บาท/เดือน มีจำนวน 28 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 50,001-75,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 15 สมาชิกที่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 75,001-100,000 บาท/เดือน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 สมาชิกที่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 100,001-125,000 บาท/เดือน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และสมาชิกที่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 125,001-150,000 บาท/เดือน มีจำนวน 1 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.25 (ตารางที่ 12)

สภาพทางสังคม

บทบาทการเป็นสมาชิกในสหกรณ์โคนม

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นสมาชิกทั่วไป มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 และสมาชิกที่มีสถานภาพเป็นกรรมการสหกรณ์ฯ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 12 สภาพทางเศรษฐกิจ

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้จากโคนม (บาท/เดือน)		
ไม่เกิน 25,000	24	30.00
25,001-50,000	16	20.00
50,001-75,000	14	17.50
75,001-100,000	11	13.75
100,001-125,000	5	7.50
125,001-150,000	6	1.25
150,001-175,000	1	1.25
175,001-200,000	1	1.25
200,001-225,000	2	2.50
รายได้จากอาชีพเสริม (บาท/เดือน)		
ไม่เกิน 25,000	29	36.25
25,001-50,000	1	1.25
ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม	50	62.50
รายได้จ่ายจากโคนม (บาท/เดือน)		
ไม่เกิน 25,000	28	35.00
25,001-50,000	28	35.00
50,001-75,000	12	15.00
75,001-100,000	9	11.25
100,001-125,000	2	2.50
125,001-150,000	1	1.25

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทภายในกลุ่มเกษตรกร

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นสมาชิกธรรมดา มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 และสมาชิกที่มีสถานภาพเป็นกรรมการกลุ่ม มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 (ตารางที่ 13)

บทบาทที่เกี่ยวกับอสค.

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับ อสค. มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และสมาชิกที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับ อสค.คือทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิก มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 (ตารางที่ 13)

บทบาททางด้านสภาพสังคม

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นลูกบ้าน มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 88.75 และสมาชิกที่มีสถานภาพเป็นกรรมการหมู่บ้าน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 (ตารางที่ 13)

บทบาทที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ

สมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นพุทธศาสนิกชนธรรมดา มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 96.25 และสมาชิกที่มีสถานภาพเป็นกรรมการศาสนา มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 (ตารางที่ 13)

ประโยชน์ของสหกรณ์โคนมที่มีต่อสังคม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สหกรณ์โคนมมีประโยชน์ต่อสังคมปานกลาง มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า สหกรณ์โคนมมีประโยชน์ต่อสังคมมาก มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และสมาชิกที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นว่า สหกรณ์โคนมมีประโยชน์ต่อสังคมน้อย มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 (ตารางที่ 13)

ประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกรที่มีต่อสังคม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มเกษตรกรมีประโยชน์ต่อสังคมปานกลาง มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มเกษตรกรมีประโยชน์ต่อสังคมน้อย มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มเกษตรกรมีประโยชน์ต่อสังคมมาก มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 (ตารางที่ 13)

ประโยชน์ของกลุ่ม อสค. ที่มีต่อสังคม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มอสค. มีประโยชน์ต่อสังคมน้อย มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มอสค. มีประโยชน์ต่อสังคมปานกลาง มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มอสค. มีประโยชน์ต่อสังคมมาก มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 (ตารางที่ 13)

ประโยชน์ของกลุ่มลูกค้ารทส.ที่มีต่อสังคม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มลูกค้ารทส. มีประโยชน์ต่อสังคมน้อย มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มลูกค้ารทส. มีประโยชน์ต่อสังคมปานกลาง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่า กลุ่มลูกค้ารทส. มีประโยชน์ต่อสังคมมาก มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 สภาพทางสังคม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บทบาทการเป็นสมาชิกในสหกรณ์		
สมาชิกทั่วไป	75	93.75
กรรมการสหกรณ์	5	6.25
บทบาทภายในกลุ่มเกษตรกร		
สมาชิกธรรมดา	75	93.75
กรรมการกลุ่ม	5	6.25
บทบาทที่เกี่ยวกับอสค.		
ไม่เกี่ยวข้อง	74	92.50
ตัวแทนสมาชิก	6	7.50
บทบาททางด้านสภาพสังคม		
ลูกบ้าน	71	88.75
กรรมการหมู่บ้าน	9	11.25
บทบาทเกี่ยวกับศาสนาพุทธ		
พุทธศาสนิกชนธรรมดา	77	96.25
กรรมการศาสนา	3	3.75
ประโยชน์ของสหกรณ์โคนมต่อสังคม		
น้อย	11	13.75
ปานกลาง	49	61.25
มาก	20	25.00
ประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกรที่มีต่อสังคม		
น้อย	23	28.75
ปานกลาง	45	56.25
มาก	12	15.00
ประโยชน์ของกลุ่มอสค.ต่อสังคม		
น้อย	44	55.00
ปานกลาง	30	37.50
มาก	6	7.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประโยชน์ของกลุ่มลูกค้ารศ.		
น้อย	62	77.50
ปานกลาง	15	18.75
มาก	3	3.75

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

ตอนที่ 2 วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

การได้รับสินเชื่อจากทางสหกรณ์ฯ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่เคยได้รับสินเชื่อจากทางสหกรณ์ฯ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 และสมาชิกที่ไม่เคยได้รับสินเชื่อจากสหกรณ์ฯ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 (ตารางที่ 14)

การได้รับปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมจากทางสหกรณ์ฯ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมจากสหกรณ์ฯ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 และสมาชิกที่ไม่เคยได้รับปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมจากสหกรณ์ฯ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 (ตารางที่ 14)

การได้รับบริการผสมเทียมโคนมจากสหกรณ์ฯ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับบริการผสมเทียมโคนมจากทางสหกรณ์ฯ มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และสมาชิกที่ไม่เคยได้รับบริการผสมเทียมโคนมจากสหกรณ์ฯ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 (ตารางที่ 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหกรณ์ฯ ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มารับน้ำมันดิบที่ผลิตได้

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ที่ทางสหกรณ์ฯ ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มารับน้ำมันดิบที่ผลิตได้ มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 55 และสมาชิกที่ทางสหกรณ์ฯ ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มารับน้ำมันดิบที่ผลิตได้ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 45 (ตารางที่ 14)

สหกรณ์ฯ ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้คำปรึกษาปัญหาการเลี้ยงโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ที่ทางสหกรณ์ฯ ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 และสมาชิกที่ทางสหกรณ์ฯ ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 (ตารางที่ 14)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ปัญหาเกี่ยวกับโคนมและการจัดการในการเลี้ยง

ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์โคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนพันธุ์โคนม มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ส่วนสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนพันธุ์โคนม มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 83.75 (ตารางที่ 15)

อาหารที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอาหารที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนสมาชิกที่ไม่มีปัญหาอาหารที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ มีจำนวน 40 คน เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 50 (ตารางที่ 15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิกเคยได้รับสินเชื่อจากสหกรณ์		
เคย	59	73.75
ไม่เคย	21	26.25
สมาชิกเคยได้รับปัจจัยการผลิตจากสหกรณ์		
เคย	59	73.75
ไม่เคย	21	26.25
สมาชิกเคยรับบริการผสมเทียมโคนมจากสหกรณ์		
เคย	74	92.50
ไม่เคย	6	7.50
สหกรณ์ฯ จัดส่งเจ้าหน้าที่มารับน้ำนมดิบของสมาชิก		
จัดส่งเจ้าหน้าที่	44	55.00
ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่	36	45.00
สหกรณ์ฯ จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาแก่สมาชิก		
จัดส่งเจ้าหน้าที่	42	52.50
ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่	38	47.50

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

การจัดการโรงเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีการจัดการโรงเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ส่วนสมาชิกที่มีการจัดการโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 85 (ตารางที่ 15)

โคนมมีสุขภาพทรุดโทรมและเป็นโรคระบาด

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีโคนมเป็นโรคระบาดและสุขภาพทรุดโทรม มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ส่วนสมาชิกที่โคนมมีสุขภาพดีและไม่เป็นโรคระบาด มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 (ตารางที่ 15)

การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียมโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียมโคนม มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียมโคนม มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 (ตารางที่ 15)

ขาดประสิทธิภาพในการจัดการแปลงหญ้า

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ขาดประสิทธิภาพในการจัดการแปลงหญ้าสำหรับใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และสมาชิกที่มีประสิทธิภาพในการจัดการแปลงหญ้าที่ใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 (ตารางที่ 15)

ปริมาณน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาปริมาณน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับปริมาณน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 (ตารางที่ 15)

คุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาคุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 85 (ตารางที่ 15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโคนม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ขาดความรู้เกี่ยวกับโคนม มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับโคนม มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 (ตารางที่ 15)

วัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูงเกินไป

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูงเกินไป มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูงเกินไป มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ปัญหาเกี่ยวกับ โคนมและการจัดการในการเลี้ยง

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขาดแคลนพันธุ์โคนม		
มีปัญหา	13	16.25
ไม่มีปัญหา	67	83.75
อาหารที่ใช้เลี้ยง โคนมมีคุณภาพต่ำ		
มีปัญหา	40	50.00
ไม่มีปัญหา	40	50.00
การจัดการโรงเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ		
มีปัญหา	12	15.00
ไม่มีปัญหา	68	85.00
โคนมมีสุขภาพทรุดโทรมและเป็น โรคระบาด		
มีปัญหา	14	17.50
ไม่มีปัญหา	66	82.50
ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียม		
มีปัญหา	6	7.50
ไม่มีปัญหา	74	92.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขาดประสิทธิภาพในการจัดการแปลงหญ้า		
มีปัญหา	30	37.50
ไม่มีปัญหา	50	62.50
ปริมาณน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน		
มีปัญหา	26	32.50
ไม่มีปัญหา	54	67.50
คุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน		
มีปัญหา	12	15.00
ไม่มีปัญหา	68	85.00
ขาดความรู้เกี่ยวกับโคนม		
มีปัญหา	18	22.50
ไม่มีปัญหา	62	77.50
วัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูงเกินไป		
มีปัญหา	78	97.50
ไม่มีปัญหา	2	2.50

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

ปัญหาที่เกี่ยวกับสหกรณ์ฯ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และสมาชิกที่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 (ตารางที่ 16)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ขาดประสิทธิภาพ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ขาดประสิทธิภาพ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีประสิทธิภาพ มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 (ตารางที่ 16)

การปันผลกำไรให้สมาชิกไม่ทั่วถึง

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ปันผลกำไรให้สมาชิกไม่ทั่วถึง มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ปันผลกำไรให้สมาชิกได้ทั่วถึง มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 (ตารางที่ 16)

สหกรณ์ฯ จ่ายเงินค่าน้ำนมล่าช้ากว่ากำหนด

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์จ่ายเงินล่าช้ากว่ากำหนด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์จ่ายเงินตรงตามเวลา มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 (ตารางที่ 16)

คณะกรรมการสหกรณ์ฯขาดประสิทธิภาพ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าคณะกรรมการสหกรณ์ฯขาดประสิทธิภาพ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าคณะกรรมการสหกรณ์ฯมีประสิทธิภาพ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 (ตารางที่ 16)

สินเชื่อไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาสินเชื่อไม่เพียงพอกับความต้องการ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และสมาชิกที่มีสินเชื่อเพียงพอกับความต้องการ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 (ตารางที่ 16)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาคำแนะนำมถูกเกินไป

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ฯ ศึกษาคำแนะนำมถูกเกินไป มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ฯ ศึกษาคำแนะนำมให้เหมาะสมแล้ว มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ปัญหาที่เกี่ยวกับสหกรณ์ฯ

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิกไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง		
มีปัญหา	27	33.75
ไม่มีปัญหา	53	66.25
การดำเนินงานของสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพ		
มีปัญหา	30	37.50
ไม่มีปัญหา	50	62.50
การปันผลกำไรให้สมาชิกไม่ทั่วถึง		
มีปัญหา	5	6.25
ไม่มีปัญหา	75	93.75
สหกรณ์จ่ายเงินค่าน้ำนมล่าช้ากว่ากำหนด		
มีปัญหา	18	22.50
ไม่มีปัญหา	62	77.50
คณะกรรมการสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพ		
มีปัญหา	35	43.75
ไม่มีปัญหา	45	56.25
สินเชื่อไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก		
มีปัญหา	45	56.25
ไม่มีปัญหา	35	43.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การตีราคาน้ำมันถูกเกินไป		
มีปัญหา	55	68.75
ไม่มีปัญหา	25	31.25

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

ปัญหาเกี่ยวกับเงินลงทุนที่ใช้เลี้ยงโคนม

การขาดแคลนเงินทุน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่ใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่ใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 (ตารางที่ 17)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีความคิดเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่สูงเกินไป มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40 (ตารางที่ 17)

การผ่อนชำระหนี้สินช้ากว่ากำหนด

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการผ่อนชำระหนี้สินช้ากว่ากำหนด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการผ่อนชำระหนี้สินช้ากว่ากำหนด มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 (ตารางที่ 17)

การใช้หนี้สินค้ำสหกรณ์ล่าช้า

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการใช้หนี้สินค้ำสหกรณ์ล่าช้า มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการใช้หนี้สินค้ำสหกรณ์ล่าช้า มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 78.75 (ตารางที่ 17)

การขาดแคลนแหล่งเงินกู้

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินกู้ มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินกู้ มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ปัญหาที่เกี่ยวกับเงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขาดแคลนเงินทุน		
มีปัญหา	41	51.25
ไม่มีปัญหา	39	48.75
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป		
มีปัญหา	48	60.00
ไม่มีปัญหา	32	40.00
การผ่อนชำระหนี้สินช้ากว่ากำหนด		
มีปัญหา	23	28.75
ไม่มีปัญหา	57	71.25
การใช้หนี้สินค้ำสหกรณ์ล่าช้า		
มีปัญหา	17	21.25
ไม่มีปัญหา	63	78.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขาดแคลนแหล่งเงินกู้		
มีปัญหา	38	47.50
ไม่มีปัญหา	42	52.50

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม

ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 (ตารางที่ 18)

ลักษณะทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีลักษณะทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสมในการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และสมาชิกที่มีลักษณะทำเลที่ตั้งเหมาะสมในการเลี้ยงโคนม มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 78.75 (ตารางที่ 18)

การขาดแคลนที่ดิน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนที่ดิน มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนที่ดิน มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 (ตารางที่ 18)

การขาดแคลนแหล่งน้ำ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 (ตารางที่ 18)

แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 (ตารางที่ 18)

การขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาการขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาการขยายพื้นที่เลี้ยงโคนม มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ปัญหาที่เกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดินขาดความอุดมสมบูรณ์		
มีปัญหา	38	47.50
ไม่มีปัญหา	42	52.50
ลักษณะทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม		
มีปัญหา	17	21.25
ไม่มีปัญหา	63	78.75
การขาดแคลนที่ดิน		
มีปัญหา	33	41.25
ไม่มีปัญหา	47	58.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขาดแคลนแหล่งน้ำ		
มีปัญหา	31	38.75
ไม่มีปัญหา	49	61.25
แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ		
มีปัญหา	25	31.25
ไม่มีปัญหา	55	68.75
การขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย		
มีปัญหา	49	61.25
ไม่มีปัญหา	31	38.75

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

ปัญหาเกี่ยวกับสภาพโคนม

โรคปากและเท้าเปื่อย

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมที่เลี้ยงเป็นโรคปากและเท้าเปื่อย มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคปากและเท้าเปื่อย มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 85 (ตารางที่ 19)

โรคเต้านมอักเสบ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมเป็นโรคเต้านมอักเสบ มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคเต้านมอักเสบ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 (ตารางที่ 19)

โรคแท้งติดต่อ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมเป็นโรคแท้งติดต่อ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคแท้งติดต่อ มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 91.25 (ตารางที่ 19)

โรควัณโรค

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมเป็นโรควัณโรค มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรควัณโรค มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 96.25 (ตารางที่ 19)

โรคกาฬี (Anthrax)

สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคกาฬีหรือโรคแอนแทรกซ์เลย (ตารางที่ 19)

โรคคอบวม

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมเป็นโรคคอบวม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคคอบวม มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 91.25 (ตารางที่ 19)

โรคพยาธิและแมลงรบกวน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาโคนมเป็นโรคพยาธิและแมลงรบกวน มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 และสมาชิกที่ไม่มีปัญหาโคนมเป็นโรคพยาธิและแมลงรบกวน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพ โคนม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรคปากและเท้าเปื่อย		
มีปัญหา	12	15.00
ไม่มีปัญหา	68	85.00
โรคเต้านมอักเสบ		
มีปัญหา	65	81.25
ไม่มีปัญหา	15	18.75
โรคแห้งติดต่อก		
มีปัญหา	7	8.75
ไม่มีปัญหา	73	91.25
โรคผิวหนังโรค		
มีปัญหา	3	3.75
ไม่มีปัญหา	77	96.25
โรคกาฬิ (Anthrax)		
มีปัญหา	-	-
ไม่มีปัญหา	80	100.00
โรคคอขาว		
มีปัญหา	7	8.75
ไม่มีปัญหา	73	91.25
โรคพยาธิและแมลงรบกวน		
มีปัญหา	69	86.25
ไม่มีปัญหา	11	13.75

หมายเหตุ: ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 80 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในระหว่างปีการดำเนินงาน พ.ศ. 2539 สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ได้ดำเนินธุรกิจในด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่ออาชีพการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ฯ อาทิ เช่น ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก ได้แก่ อาหารสัตว์ เครื่องอุปโภค-บริโภค ธุรกิจการรวบรวมผลผลิตน้ำนมดิบจากสมาชิกสหกรณ์ฯ เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับหน่วยงานต่างๆ ต่อไป และธุรกิจการส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร ซึ่งทางสหกรณ์ฯ ได้ดำเนินการจัดหาน้ำเชื้อผสมเทียม ยารักษาโรค และฟางมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก พร้อมทั้งบริการทางด้านสัตวแพทย์ด้วย จากการดำเนินงานที่ผ่านมา สหกรณ์ฯ ต้องประสบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยงโคนม ประกอบด้วย ปัญหาเกี่ยวกับโคนมและการจัดการในการเลี้ยง ปัญหาเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ ปัญหาเงินทุนที่ใช้เลี้ยงโคนม ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม และปัญหาสุดท้าย คือ ปัญหาเกี่ยวกับสภาพของโคนม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปัญหาเกี่ยวกับโคนมและการจัดการในการเลี้ยง

สมาชิกส่วนใหญ่ประสบปัญหาอาหารราคาอาหารสัตว์มีราคาสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาอาหารข้น ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ไปด้วย จากการที่ราคาอาหารสัตว์ที่ใช้เลี้ยงโคนมมีราคาสูงเกินไป ส่งผลกระทบต่อสมาชิกสหกรณ์ฯ คือ ทำให้สมาชิกได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคนมน้อยลง

ปัญหาที่เกี่ยวกับสหกรณ์ฯ

สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับสินเชื่อไม่เพียงพอกับความต้องการที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงโคนม ทำให้สมาชิกต้องกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น ซึ่งสมาชิกต้องเสียดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราที่สูง และปัญหาที่ตามมาคือ สมาชิกมีหนี้สิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สมาชิกยังประสบปัญหาจากการที่ทางสหกรณ์ฯ ตีราคาน้ำนมที่สมาชิกผลิตได้ในราคาที่ถูกเกินไป ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่ได้ลงทุนไป

ปัญหาเกี่ยวกับเงินลงทุนที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม

สมาชิกส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดแคลนเงินลงทุนที่จะนำมาใช้ในการเลี้ยงโคนม ทั้งนี้เนื่องจากการเลี้ยงโคนมต้องใช้เงินลงทุนสูง ทำให้สมาชิกต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น ส่งผลให้สมาชิกต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินไป ดังนั้นควรมีการสนับสนุนเงินลงทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้สมาชิกนำไปใช้ในการพัฒนาฟาร์มให้อยู่ในรูปการจัดการสมัยใหม่และเชิงพาณิชย์ ซึ่งสถาบันการเงินต่างๆ สามารถสนับสนุนได้ เช่น ธกส. เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม

สมาชิกส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขยายพื้นที่เลี้ยงโคนมมีน้อย เนื่องจากที่ดินที่สมาชิกมีอยู่มีจำนวนจำกัด ประกอบกับที่ดินมีราคาแพงขึ้น ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะขายที่ดินให้กับนายทุนที่มากกว่าซื้อเพื่อนำไปทำรีสอร์ทและหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ที่ดินที่จะใช้เลี้ยงโคนมมีจำนวนน้อยลง นอกจากนี้ที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนมส่วนมากมักขาดความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งส่งผลให้การเจริญเติบโตของพืชโดยเฉพาะพืชจำพวกต้นหญ้าซึ่งเป็นอาหารของโคนมมีจำนวนลดลงและไม่เพียงพอกับความต้องการของโคนม นอกจากนี้สมาชิกที่ประสบปัญหาการขาดแคลนที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงโคนม ส่วนมากจะเป็นสมาชิกที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำเป็นต้องอาศัยที่ดินบนภูเขาเป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบริเวณที่แห้งแล้งและห่างไกลจากแหล่งน้ำ ส่งผลให้สมาชิกมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้เลี้ยงโคนมของตน

ปัญหาเกี่ยวกับสภาพโคนม

สมาชิกส่วนใหญ่ประสบปัญหาโคนมที่เลี้ยงเป็นโรคเต้านมอักเสบเป็นจำนวนถึงร้อยละ 81.30 โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนจะมีการแพร่ระบาดของโรคมามากขึ้น เนื่องจากคอกที่เลี้ยงมีความชื้นสูง นอกจากนี้โคนมของสมาชิกยังเป็นโรคพยาธิและแมลงรบกวนด้วย ส่งผลกระทบให้สมาชิกต้องเสียค่าใช้จ่ายทางด้านยาฉีดฆ่าเชื้อโรคเป็นจำนวนมาก ส่วนโรคอื่นๆ ได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย โรคแท้งติดต่อ โรคคอบวม และโรคควั่นโรค เมื่อมีการระบาดของโรคดังกล่าวในโคนมของสมาชิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนใดคนหนึ่ง ทางสหกรณ์ฯ จะจัดส่งสัตวแพทย์มาดูแลและฉีดวัคซีนป้องกันให้กับโคนมที่เป็นโรคนั้นๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของโรคไปยังโคนมตัวอื่นๆ ได้ ทำให้มีโคนมเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นโรคดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ให้ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

1. สหกรณ์ฯ ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ฯ มีการเข้มงวดเกี่ยวกับการจัดการทางด้านโรคระบาดของโคนมรวมทั้งการป้องกันโรคระบาดมิให้เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก คือ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคและสามารถเพิ่มผลผลิตน้ำนมดิบได้ เช่น การป้องกันโรคเต้านมอักเสบไม่ให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะในฤดูฝนในคอกที่เป็นพื้นปูนจะเป็นที่อับชื้นทำให้แสงแดดส่องไม่ถึง จึงควรมียามาเชื้อโรคบริเวณพื้นปูนภายในคอก รวมทั้งการรีดนมให้หมดเต้าจะช่วยป้องกันโรคเต้านมอักเสบได้ นอกจากนี้สมาชิกควรมีการสังเกตอาการป่วยของโคนม โดยสังเกตจากปากและจมูกจะแห้ง โคนไม่กินอาหาร ซึ่งเป็นอาการที่แสดงว่าโคนมกำลังป่วย ซึ่งการสังเกตอาการป่วยของโคนมจะช่วยให้สมาชิกลดต้นทุนทางด้านค่ารักษาและวัคซีนป้องกันโรคโคนมได้

2. สหกรณ์ฯ ควรจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมให้แก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้มีเงินทุนในการปรับปรุงและขยายกิจการ โคนม รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโคนม เช่น ค่าอาหารโคนม เป็นต้น

3. สหกรณ์ฯ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้สมาชิกของสหกรณ์ฯ มีการเลี้ยงโคนมที่อยู่ในรูปของฟาร์มสมัยใหม่ คือ ฟาร์มที่มีขนาดของแม่โคจำนวนเหมาะสมที่จะคุ้มกับเงินที่ลงทุนไป และสมาชิกได้รับน้ำนมดิบในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของตลาด รวมทั้งมีต้นทุนในการผลิตต่อหน่วยต่ำ ซึ่งจะทำให้สมาชิกมีรายได้ที่มั่นคงและสม่ำเสมอ

4. สหกรณ์ฯ ควรจัดให้มีนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การเลี้ยงโคนมมาให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้และเทคนิควิธีการเลี้ยงโคนมสมัยใหม่ให้กับสมาชิก รวมทั้งการผสมเทียมโคนมที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสมาชิกมักจะประสบปัญหาการผสมไม่ติด นอกจากนี้ควรมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเรื่องของอาหาร โคนม การจัดการเลี้ยงดูโคนมที่มีประสิทธิภาพ การผลิตนมที่สะอาดและมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสมาชิกจะได้นำความรู้ไปปรับปรุงการเลี้ยงโคนมให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สหกรณ์ฯ ควรมีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ฯ อย่างรอบคอบ โดยเฉพาะคณะกรรมการสหกรณ์ฯ ควรเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความตั้งใจพร้อมที่จะช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตลอดจนมีความตั้งใจในการที่จะปรับปรุงและพัฒนางานสหกรณ์ฯ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและเป็นสหกรณ์ฯ ที่เข้มแข็งมีฐานะการดำเนินงานเป็นปึกแผ่นเป็นที่เชื่อถือของบุคคลภายนอก

6. สมาชิกสหกรณ์ฯ ทุกคน ควรร่วมมือ ร่วมใจ สม่ำเสมอ คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ในการเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความตั้งใจในการทำงานสหกรณ์ฯ เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินการช่วยกันบริหารงานสหกรณ์ฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น

7. สหกรณ์ฯ ควรจะได้มีการขยายธุรกิจเพื่อให้มีการดำเนินธุรกิจที่ครบวงจร ในปัจจุบันสหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจในด้านรวบรวมน้ำมันดิบ แต่ยังมีได้มีการแปรรูปน้ำมันดิบออกจำหน่าย ดังนั้นคณะกรรมการดำเนินงานควรจะได้มีการวางแผนขยายธุรกิจ โดยให้มีการดำเนินการแปรรูปน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นอีกธุรกิจหนึ่ง เนื่องจากในขณะนี้ปริมาณนมพร้อมดื่มยังมีเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับความต้องการของตลาด

เอกสารอ้างอิง

เกษตร วิทยานุกาพย์นิยง และพิเชษฐ ศักดิ์พิทักษ์สกุล. 2531. คู่มือการเลี้ยงโคนม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ไชยยันต์ วรกุล. 2522. ตำรวจปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ติลยา พงษ์สวัสดิ์. 2532. การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมและกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้เลี้ยงโคนมในเขตโครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

นิรนาม. 2531. “ไวยกรรมปศุสัตว์หนุนเลี้ยงโคแต่ไม่หาเจ้าหน้าที่ผสมเทียมให้”. มติชน. (14 สิงหาคม 2531): น. 6.

นิรนาม. 2539. “ผู้เลี้ยงมวกเหล็กควรวางแผนโคขายไม่ออก”. ฐานเศรษฐกิจ. (23 มกราคม 2534): น. 20.

วีระพล แจ่มสวัสดิ์. 2537. การศึกษาระดับโปรตีนในอาหารชั้นต่อการให้นมของโค. โคกระบือ. 177(4): น. 88.

วีระศักดิ์ อ้นอโยธา. 2539. ยุทธศาสตร์เชิงรุกของการจัดการด้านโคนม. โคนม. 1(26): น. 4-5.

สมชาย จันทร์ผ่องแสง. 2536. อาหารและปัญหาความสมบูรณ์พันธุ์ในโคนม. โคนม. 12(4): น. 9.

สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด. 2539. รายงานกิจการประจำปี 2539. สระบุรี: โรงพิมพ์ไทยศิริ.

สาธิต อุทัยศรี. 2519. รวบรวมทควมวิชาการทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์หนี้สินของเกษตรกรและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พัฒนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุนทรื ภูมิประพิณ. 2529. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลได้จาก การเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์
โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด จังหวัดราชบุรี. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2524-2529. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยง ไก่ของสมาชิกสหกรณ์ ไก่ชนมวกเหล็ก จำกัด ปี พ.ศ. 2539

ชื่อ.....นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเลี้ยง ไก่ของสมาชิกสหกรณ์ ไก่ชนมวกเหล็ก จำกัด ซึ่งวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ ไก่ชนมวกเหล็ก จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการและการดำเนินงานของสหกรณ์ ไก่ชนมวกเหล็ก จำกัด
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการเลี้ยง ไก่ของสมาชิกสหกรณ์ ไก่ชนมวกเหล็ก จำกัด

การตอบคำถามที่สมบูรณ์และถูกต้องตามความเป็นจริงจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาของผู้สนใจต่อไป คำตอบของท่านจะไม่ส่งผลไปในทางเสื่อมเสียหรือเกี่ยวข้องกับการเสียดายแต่อย่างใด ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

คำแนะนำ

1. ให้ทำเครื่องหมาย / ใน () ที่ท่านต้องการ
2. คำถามแต่ละข้อกำหนดให้ทำเครื่องหมาย / เพียงข้อเดียว ยกเว้นที่ระบุให้ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
3. คำถามบางข้อ ไม่ได้เลือกตอบ แต่จะมีช่องว่าง.....สำหรับกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา

() พุทธ () คริสต์ () อิสลาม () อื่น ๆ ระบุ.....

4. สถานภาพ

() โสด () หย่าร้าง
() แต่งงานอยู่ด้วยกัน () แต่งงานแล้วแยกกันอยู่
() หม้าย

5. ระดับการศึกษาของสมาชิก

() ไม่ได้รับการศึกษา () ชั้นประถมศึกษา
() ชั้นมัธยมศึกษา () ปริญญาตรี
() อื่น ๆ ระบุ.....

6. ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม

() ต่ำกว่า 5 ปี () 5-10 ปี
() 10-15 ปี () มากกว่า 15 ปี

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว(รวมผู้ถูกสัมภาษณ์).....คน

8. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม

แรงงานในครอบครัว.....คน

แรงงานจ้าง.....คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. แหล่งเงินกู้ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ธกส. () ธนาคารพาณิชย์
 () เพื่อนบ้าน () สหกรณ์การเกษตร
 () อื่น ๆ ระบุ.....

10. จำนวนโคนมที่เลี้ยงทั้งหมด

- 10.1 โครีคนม.....ตัว
 10.2 โคนสาว.....ตัว
 10.3 โคพ่อพันธุ์.....ตัว
 10.4 ลูกโค.....ตัว
 10.5 โคขุน.....ตัว

11. นอกจากการเลี้ยง โคนมแล้วท่านมีอาชีพเสริมหรือไม่

- () มี () ไม่มี
 ถ้ามีจาก
 () ค้าขาย () ทำไร่
 () ทำสวน () รับจ้าง
 () อื่น ๆ ระบุ.....

12. ท่านมีที่ดินทั้งหมด.....ไร่

แบ่งเป็น

- ที่อยู่อาศัย.....ไร่
 แปลงหญ้า.....ไร่
 เลี้ยงโคนม.....ไร่
 อื่นๆ.....ไร่

13. ท่านมีทรัพย์สินทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บ้านที่อยู่อาศัย.....บาท
 โรงเรือน.....บาท
 ยานพาหนะส่วนตัว.....บาท
 อุปกรณ์เครื่องมือ.....บาท
 ยานพาหนะชนหญ้า.....บาท
 อื่นๆ ระบุ.....บาท

14. ท่านมีหนี้สินหรือไม่

() มี () ไม่มี

ถ้ามีจาก

1. ธนาคารพาณิชย์.....บาท
2. สหกรณ์โคนม.....บาท
3. อสค.บาท
4. ญาติและเพื่อนบ้าน.....บาท
5. นายทุนอื่นๆ.....บาท

15. ท่านมีรายได้จากทางใดบ้าง

รายได้จากโคนม

1. รายได้จากน้านม.....บาท
 2. รายได้จากลูกโคเพศผู้และเพศเมีย.....บาท
 3. รายได้จากโคขุน(คัดทิ้ง).....บาท
 4. รายได้จากแม่โคคัดทิ้ง.....บาท
 5. รายได้จากมูลโค.....บาท
- รวมเป็นเงิน.....บาท

รายได้อื่นๆ

1. ค่าขาย.....บาท
 2. รับจ้าง.....บาท
 3. ทำไร่/ทำสวน.....บาท
 4. อื่นๆบาท
- รวมเป็นเงิน.....บาท

17. ท่านมีรายจ่ายทางใดบ้าง

จากโคนม

1. ค่าเช่าที่เลี้ยง โคนม.....บาท
2. อาหารที่ใช้เลี้ยง โคนม
 - อาหารข้น.....บาท
 - อาหารหยาบ.....บาท
3. ยารักษาโรคและวัคซีน.....บาท
4. รายจ่ายอื่นๆ.....บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สมทวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมเป็นเงิน.....บาท

18. บทบาทการเป็นสมาชิกในสหกรณ์ฯ
 สมาชิกทั่วไป
 กรรมการสหกรณ์ฯ
19. บทบาทภายในกลุ่มเกษตรกร
 สมาชิกธรรมดา
 กรรมการกลุ่ม
20. บทบาทที่เกี่ยวกับองค์การส่งเสริมกิจการ โคนมแห่งประเทศไทย(อสค.)
 ไม่เกี่ยวข้อง
 ตัวแทนสมาชิก
21. บทบาททางด้านสภาพสังคม
 ลูกบ้าน
 กรรมการหมู่บ้าน
22. บทบาทเกี่ยวกับศาสนา(พุทธ)
 สมาชิกหรือพุทธศาสนิกชนธรรมดา
 กรรมการ
23. บทบาทเกี่ยวกับศาสนาอื่นๆ ระบุ.....
 สมาชิก
 กรรมการศาสนา
24. บทบาทที่เกี่ยวข้องมีประโยชน์ต่อสังคมมากน้อยเพียงใด

บทบาทของกลุ่ม	ประโยชน์ต่อสังคม		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
1. สหกรณ์โคนม			
2. กลุ่มเกษตรกร			
3. กลุ่มอสค.			
4. กลุ่มลูกค้าธกส.			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด

1. ท่านเคยได้รับสินเชื่อจากทางสหกรณ์ฯหรือไม่
 เคย ไม่เคย
2. ท่านเคยได้รับปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมจากทางสหกรณ์ฯหรือไม่
 เคย ไม่เคย
3. ท่านเคยได้รับการบริการทางด้านการผสมเทียมโคนมจากทางสหกรณ์ฯหรือไม่
 เคย ไม่เคย
4. น้ามนดิบที่ท่านผลิตได้ทางสหกรณ์ฯได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มารับหรือไม่
 จัดส่งเจ้าหน้าที่ ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่
5. เมื่อท่านประสบปัญหาในการเลี้ยงโคนมทางสหกรณ์ฯได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้คำปรึกษาหรือไม่
 จัดส่งเจ้าหน้าที่ ไม่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ฯ

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคนม	มี	ไม่มี
1. ปัญหาที่เกี่ยวกับโคนมและการจัดการในการเลี้ยง		
1.1 การขาดแคลนพันธุ์โคนม		
1.2 อาหารที่ใช้เลี้ยงโคนมมีคุณภาพต่ำ		
1.3 การจัดการโรงเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ		
1.4 โคนมมีสุขภาพทรุดโทรมและเป็นโรคระบาด		
1.5 การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผสมเทียมโคนม		
1.6 ขาดประสิทธิภาพในการจัดการแปลงหญ้า		
1.7 การให้ปริมาณน้ำนมของโคนมต่ำกว่ามาตรฐาน		
1.8 คุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน		
1.9 ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโคนม		
1.10 วัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูงเกินไป		
2. ปัญหาที่เกี่ยวกับสหกรณ์ฯ		
2.1 สมาชิกสหกรณ์ฯไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตน		
2.2 การดำเนินงานของสหกรณ์ฯขาดประสิทธิภาพ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยง ไก่	มี	ไม่มี
2.3 การปันผลกำไรให้แก่สมาชิกไม่ทั่วถึง		
2.4 การจ่ายเงินค่าน้ำนมล่าช้ากว่ากำหนด		
2.5 คณะกรรมการสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพ		
2.6 การให้สินเชื่อไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก		
2.7 การตีราคาน้ำนมถูกเกินไป		
3. ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนที่ใช้เลี้ยง ไก่		
3.1 การขาดแคลนเงินทุน		
3.2 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป		
3.3 การผ่อนชำระหนี้สินล่าช้ากว่ากำหนด		
3.4 การใช้หนี้สินคืนสหกรณ์ล่าช้า		
3.5 การขาดแคลนแหล่งเงินกู้		
4. ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินและแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยง ไก่		
4.1 ดินขาดความอุดมสมบูรณ์		
4.2 ลักษณะทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม		
4.3 การขาดแคลนที่ดิน		
4.4 การขาดแคลนแหล่งน้ำ		
4.5 แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยง ไก่มีคุณภาพต่ำ		
4.6 การขยายพื้นที่เลี้ยง ไก่มีน้อย		
5. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพ ไก่		
5.1 โรคปากและเท้าเปื่อย		
5.2 โรคเต้านมอักเสบ		
5.3 โรคแท้งติดต่อกัน		
5.4 โรคผิวหนัง		
5.5 โรคกาฬหรือแอนแทรกซ์		
5.6 โรคคอบวม		
5.7 โรคพยาธิและแมลงรบกวน		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้นำเอกสารนี้ไปเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้